

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 19 juli 2021
(OR. en)

10968/21

HYBRID 48
DISINFO 25
AG 69
CYBER 216
DIGIT 103
AUDIO 72
FREMP 216
CMPT 12

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

till: Delegationerna

Ärende: Desinformation som påverkar EU: problemet tacklat men inte tyglat
(revisionsrättens särskilda rapport nr 09/2021)
– Rådets slutsatser (19 juli 2021)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om desinformation som påverkar EU: problemet tacklat men inte tyglat (revisionsrättens särskilda rapport nr 09/2021) som antogs vid rådets 3809:e möte den 19 juli 2021.

Rådets slutsatser om revisionsrättens särskilda rapport nr 09/2021***Desinformation som påverkar EU: problemet tacklat men inte tyglat***

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

1. VÄLKOMNAR Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 09/2021 Desinformation **som påverkar EU: problemet tacklat men inte tyglat** (*rapporten*) och NOTERAR revisionsrättens iakttagelser och rekommendationer när det gäller motverkande av desinformation,
2. ERINRAR om Europeiska rådets¹ och rådets² relevanta slutsatser, INSER behovet av att stärka och ytterligare utöka insatserna och bygga vidare på såväl befintliga som nya initiativ, t.ex. handlingsplanen för demokratin i Europa³, åtgärdsplanen mot desinformation⁴, uppförandekoden om desinformation⁵ och handlingsplanen för medier⁶, inbegripet att finna lämpliga lösningar inom ramen för lagstiftningsförhandlingarna om förslaget till rättsakt om digitala tjänster, och andra initiativ, i syfte att skydda Europeiska unionen, dess medlemsstater, unionsmedborgarna och EU-institutionerna från desinformation, och UPPREPAR att man måste bistå EU:s grannskap och västra Balkan med att bygga upp motståndskraft mot desinformation och utländsk inblandning,

¹ Särskilt Europeiska rådets slutsatser från juni 2019, mars 2019, december 2018, oktober 2018, juni 2018, mars 2018, juni 2015 och mars 2015.

² Särskilt slutsatserna om stärkande av motståndskraften och motverkande av hybridhot, inbegripet desinformation i samband med covid-19-pandemin (ST 13626/20), slutsatserna om kompletterande insatser för förstärkning av motståndskraft och motverkande av hybridhot (ST 14972/19), slutsatserna om värnandet av ett fritt och pluralistiskt mediasystem (ST 13260/20).

³ ST 13678/20 INIT.

⁴ JOIN(2018) 36 final.

⁵ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=54454

⁶ OM(2020) 784 final.

3. ERINRAR om sina insatser för att förbättra åtgärder avsedda att motverka desinformation, inbegripet utländsk manipulering och inblandning, och UPPREPAR sin ståndpunkt att hanteringen av sådana hot som desinformation kräver en övergripande strategi som inbegriper hela statsförvaltningen och hela samhället, med välfungerande samarbete och samordning, såsom noteras i rådets slutsatser från december 2020, samtidigt som medlemsstaterna, i linje med rådets slutsatser från december 2019, bär huvudansvaret för hanteringen⁷,
4. BETONAR att alla åtgärder för att motverka desinformation måste respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, särskilt yttrandefriheten, samt den demokratiska offentliga debatten, för att skydda tillgången till information och mediefriheten, även i samband med valperioder,
5. ERKÄNNER de framsteg som gjorts med genomförandet av åtgärdsplanen mot desinformation, i linje med de relevanta slutsatserna från rådet, och NOTERAR att ett antal initiativ har tagits sedan dess, bland annat inrättandet av ett system för snabb varning, som har blivit ett viktigt instrument för EU-institutionerna och medlemsstaterna för att utbyta information och möjliggöra gemensamma insatser, bland annat genom samarbete med internationella partner såsom G7 och Nato,

⁷ ST 13626/20.

6. ERKÄNNER att utrikestjänstens avdelning för strategisk kommunikation och dess arbetsgrupper (East StratCom, StratCom Western Balkans, StratCom South) har haft en avgörande roll när det gäller att stödja EU:s övergripande insatser för att motverka desinformation och på ett betydande sätt har bidragit till ökad medvetenhet om och synlighet för desinformationsverksamhet och desinformationsbudskap, även genom verksamheten inom flaggskeppsprojektet EUvsDisinfo, inbegripet i samband med covid-19-pandemin, såsom beskrivs i det gemensamma meddelandet⁸ från 2020, och ERINRAR om sin ståndpunkt, som anges i rådets slutsatser från december 2020, där rådet uppmanade kommissionen och den höga representanten att utarbeta en holistisk, systematisk och proaktiv strategi för att ta itu med dessa företeelser, genom övergripande insatser från EU:s och medlemsstaternas sida, som sträcker sig från förebyggande åtgärder, upptäckt samt kvalificering och identifiering av källan, till lämpliga och effektiva politiska åtgärder som skulle kunna medföra kostnader för fientliga utländska statliga och icke-statliga aktörer genom att bygga upp motståndskraft i samhället, skydda den offentliga debattens integritet och med andra medel,
7. ÄR MEDVETET OM de framtida utmaningarna, med allt mer sofistikerad desinformation, diversifiering av aktörer och snabb utveckling av ny teknik, och UPPMANAR kommissionen och den höga representanten att regelbundet informera rådet om den senaste utvecklingen och de åtgärder som vidtagits för att ta itu med de utmaningar som desinformation medför, NOTERAR i detta sammanhang att handlingsplanen för demokratin i Europa, som lades fram i slutet av 2020, utgör ett viktigt policydokument som uppdaterar delar av åtgärdsplanen mot desinformation,
8. ERINRAR OM sin ståndpunkt i rådets slutsatser från december 2020 och UPPMANAR alla berörda parter att ytterligare öka sina ansträngningar och stödja genomförandet av de mål som fastställs i åtgärdsplanen mot desinformation, med beaktande av det snabbt föränderliga digitala och traditionella medielandskapet och relaterade utmaningar, såsom behovet av att ytterligare förbättra mediekompetensen och arbeta med den övergripande EU-omfattande strategin för medier och digital kompetens för att stärka pluralismen, oberoendet och transparensen samt utbyta bästa praxis mellan medlemsstaterna i syfte att skapa en mer motståndskraftig demokratisk ram,

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020JC0008&from=EN>

9. UPPMUNTRAR alla EU:s institutioner, organ och byråer att förbättra samordningen mellan och inom institutionerna för att säkerställa att EU:s åtgärder är konsekventa och väl anpassade till de mål som anges i åtgärdsplanen mot desinformation samt till andra relaterade politiska initiativ och lagstiftningsinitiativ från EU:s sida för att motverka desinformation,
10. UNDERSTRYKER vikten av lämplig övervakning och utvärdering av de framsteg som görs i genomförandet av åtgärderna för att skydda Europeiska unionen, dess medlemsstater, unionsmedborgarna och EU:s institutioner, organ och byråer mot desinformation, och UPPMANAR därför kommissionen och den höga representanten att, förutom att rapportera till rådet, överväga hur ansvarsskyldigheten kan stärkas, inbegripet möjligheten att utveckla en ram för information till allmänheten och för ett stärkt civilsamhälle vid genomförandet av sådana åtgärder,
11. VÄLKOMNAR de planerade initiativen och det arbete som pågår inom ramen för handlingsplanen för demokratin i Europa som lägliga insatser för att uppdatera åtgärdsplanen mot desinformation, liksom inom ramen för lagstiftningsförhandlingarna om förslaget till rättsakt om digitala tjänster, UPPREPAR behovet av att inrätta en lämplig, övergripande och effektiv ram för att öka onlineplattformarnas ansvarsskyldighet och ansvar, så som föreslås i nya politiska initiativ och lagstiftningsinitiativ, och EFTERLYSER att rådet, genom sina relevanta förberedande organ, fortlöpande involveras i alla vidare diskussioner om genomförandet av och det fortsatta arbetet med de ovannämnda initiativen,
12. VÄLKOMNAR den nyligen antagna vägledningen vad gäller att stärka uppförandekoden om desinformation och kommer uppmärksam att granska innehållet i den förstärkta uppförandekoden om desinformation, och UNDERSTRYKER i detta sammanhang behovet av att ytterligare stärka onlineplattformarnas ansvarsskyldighet,

13. BETONAR än en gång vikten av att snabbt prioritera insatserna inom relevanta EU-institutioner och anslå tillräckliga resurser till dem, och uppmanar kommissionen och den höga representanten att tillsammans med medlemsstaterna fortsätta att stärka utrikestjänstens avdelning för strategisk kommunikation, inbegripet dess personalresurser, och vidareutveckla systemet för snabb varning i syfte att på bästa sätt utnyttja det, och att inrätta systemet för snabb varning som en allmänt använd övergripande plattform som möjliggör utbyte av information och kunskap, nätverksbyggande och mer samordnade åtgärder mot desinformation för medlemsstaterna och EU:s institutioner,
14. ANSER med tanke på den ökande betydelsen av nya aktörer bakom desinformationskampanjer att uppdraget för utrikestjänstens avdelning för strategisk kommunikation bör ses över, med möjlighet till en utökning, och NOTERAR att en sådan översyn måste ta hänsyn till den föränderliga hotbilden, inbegripet framväxten av nya aktörer, samtidigt som man upprätthåller en riskbaserad strategi när prioriteringar övervägs och fastställer tydliga politiska mål för utrikestjänstens avdelning för strategisk kommunikation,
15. UPPMANAR det europeiska observatoriet för digitala medier att göra ytterligare insatser för att effektivt uppnå sina mål och en jämnare geografisk täckning, och UNDERSTRYKER behovet av ytterligare åtgärder till stöd för medier och digital kompetens för alla åldersgrupper samt för mediepluralism, mediernas oberoende och oberoende faktagranskning, i syfte att ge unionens medborgare och organisationer möjlighet att upptäcka och öka medvetenheten om desinformation och andra risker som uppstår och förstärks genom användning av ny teknik,
16. FÖRSÄKRAR att rådet kommer att fortsätta att noggrant granska och diskutera genomförandet av åtgärdsplanen mot desinformation och efterföljande dokument under de kommande månaderna, bland annat mot bakgrund av de kommentarer som framförts i rapporten, BETONAR vikten av att närma sig de olika lagstiftningsinitiativen och politiska initiativen för att motverka desinformation på EU-nivå på ett konsekvent, lägligt, ömsesidigt kompletterande och enhetligt sätt, med beaktande av medlemsstaternas suveränitet, för att undvika fragmentering av politiken och dubbelarbete.